

WOORD VOORAF

Op 5 mei, midden in de mooie, warme lente van 2007 vond in het Cultuurcentrum 'de fabriek' te Sint-Lievens-Houtem een eendaags colloquium '*De processie. Heiligenverering en volksvermaak in middeleeuws Vlaanderen. Livinus en de Sint-Lievensprocessie van Gent naar Sint-Lievens-Houtem*' plaats. Het was één van de vele culturele manifestaties waarmee de gemeente Sint-Lievens-Houtem de duizendjarige traditie van de bedevaart gegroeid rond de cultus van de heilige Livinus en in de praktijk uitgevoerd tussen de Gentse Sint-Baafsabdij en het domein van dezelfde abdij in Houtem heeft herdacht. Met een veelheid aan tentoonstellingen, wandelingen, culturele en volkse manifestaties van de meest uiteenlopende aard heeft de gemeente uitdrukking gegeven aan haar wil om dit 'feestelijke' gebeuren een plaats en zin te geven in de huidige samenleving. De burgemeester, Lieven Latoir en zijn medewerkers, waaronder speciaal Jan Mertens die de praktische organisatie van het colloquium voor zijn rekening heeft genomen moet worden vermeld, verdienen hiervoor alle hulde.

Naar aanleiding van de feestelijkheden verscheen ook een rijkelijk geïllustreerde gelegenheidspublicatie waarin de traditie van de Livinusverering doorheen de tijden, maar voornamelijk in de loop van de 19de en 20ste eeuw werd voorgesteld en geanalyseerd¹. Op het colloquium werd kritisch gekeken naar de historische wortels van deze, zoals vele vergelijkbare initiatieven in de loop van de 19de eeuw '*invented tradition*'. Zoals de lectuur van de hierna uitgeschreven voordrachten duidelijk zal maken is in 2007 resoluut gekozen voor een erg gevarieerde en multidisciplinaire aanpak. Naast de traditionele historische beschouwingen die op de domaniale organisatie (P. Pas), de hagiografische tradities (J. Deploige), de kerkhistorische (P. Trio) en sociaal historische (M. Boone) aspecten betrekking hebben, is er veel aandacht gegeven aan de representatie in zowel contemporaine (dus middeleeuwse) bedevaartsinsignes (J. Koldewey) als in de cultuurhistorische weergave van Livinus (C. Stalpaert). Maar vooral weerklinkt in het afsluitend betoog van collega Rik Pinxten (UGent) de kritische en relativerende stem van de antropoloog.

De meeste van de sprekers die op 5 mei 2007 voor een enthousiast en bijzonder attent Houtems publiek het woord hebben genomen, zijn bereid gevonden om hun bijdrage aan het colloquium uit te schrijven en de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent vond het haar plicht om aan deze belangwekkende manifestatie die op een fundamenteel en onthullend element

¹ M. DE COCK, CH. DEMEUNYNCK, W. DE VUYST, K. DE WOLF, CH. STALPAERT (red.), *Met het hoofd onder de arm. Een cultuurhistorische blik op de Livinusverering in Sint-Lievens-Esse en Sint-Lievens-Houtem*, Gent (Academia press), 2007, 496 p.

MARC BOONE

van de Gentse stedelijke identiteit tijdens de late middeleeuwen betrekking heeft aandacht te besteden. Vandaar dat de lezer van de Handelingen 2007 de meeste van de lezingen in het jaarboek over 2007 aantreft. Ontbreken op het appel om uiteenlopende maar te respecteren motieven, maar hebben wel een voordracht gehouden: prof. dr. Georges Declercq (VUB) die het had over de oorsprong van de Livinuscultus in de 11de eeuw en prof. dr. Bruno Bouckaert (KUL) die het over de functie van de muziek tijdens de middeleeuwse processie had.

Een buitenstaander had er zich over kunnen verwonderen waarom een volle zaal een hele dag geboeid naar een onafgebroken reeks lezingen heeft kunnen luisteren, terwijl buiten de natuur op wel heel gulle wijze de lente vierde. De kwaliteit van de lezingen, het uitzicht op het Livinusbier dat op de afsluitende receptie rijkelijk vloeide, of dan toch de magische kracht van de heilige?

Prof. dr. Marc Boone
Voorzitter MGOG